

ФОНДОВИЯТ ПАЗАР ПО-КЪСНО ЩЕ УСЕТИ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО

20.07.2010

Иван Такев

Изпълнителен директор на БФБ-София АД

В-К «КЛАСА»

ИНТЕРВЮИРАЩ: ЛЮДМИЛА КУЮМДЖИЕВА

- Г-н Такев, ръководството на БФБ обяви намерение борсата да стане публично дружество. Какви ще бъдат предимствата от тази стъпка и от какво бе предизвикана инициативата?

- Мотивите са няколко, но не искам да се спирам въобще върху познатите предимства да си публично дружество. Това доста сме го обяснявали по всички форуми и събития, на които сме участвали. Специално самата борса би имала няколко допълнителни преимущества след придобиването на публичен статут. Първото е, че ще се финализира процесът и желанието ни да бъдем изцяло прозрачни, защото по-прозрачни от публичните дружества няма. На второ място бихме искали да дадем добър пример на всички останали емитенти, които по-една или друга причина са отложили или просто са преразгледали решението си за листване на борсата и освен това искаме да покажем и на потенциалните емитенти какво е да си публична компания. Не на последно място листването на една компания на фондовата борса дава точна оценка за дружеството, изградена на пазарен принцип, което означава, че във всеки един момент ще се знае колко струва самата компания. Това е преимущество за в бъдеще, когато се пристъпи към евентуална приватизация на държавния дял.

След процедурата 100% от капитала на БФБ ще бъде листнат, въпросът е, че свободно търгуваният обем акции ще бъде някъде около 50 на сто, като останалите са концентрирани в държавата. Впоследствие, ако мажоритарният собственик в лицето на Министерството на финансите има желание и виждания, може да търси и стратегически инвеститор за държавния дял.

- В условията на криза ли е удачният момент да се предприемат подобни действия и няма ли да бъде подценена борсата като актив?

- Напълно нормално е всяка компания в условията на криза да изпитва затруднения, да бележи спад на приходите и респективно печалбата ѝ да намалява. От тази гледна точка чисто теоретично пазарната ѝ оценка може да е по-ниска. Всички могат да погледнат финансовите резултати на борсата и как са се движили през времето. За 2007 г. беше отчетен най-големият финансов резултат и следователно през 2008 г. може би е бил най-удачният момент за постигане на висока продажна цена. Цената обаче, когато става дума за фондовата борса, не е най-важното, доколкото това все пак е компания от стратегическо значение за финансовия сектор. По-важно е кой ще я придобие, каква ще е визията за бъдещото развитие и други.

- Какви са вашите прогнози за развитието на БФБ и какви са очакванията ви за следващите години?

- Винаги съм се опитвал да бъда умерен оптимист, разбира се, без да витая в облаците. Надяваме се, че с тази стъпка, която е доказателство в подкрепа на пазара и въпреки отбелязаните спадове през първото полугодие, все още можем да отбележим положителни стойности до края на годината и да повишим ликвидността. Факт е, че ликвидността през второто тримесечие, измерена посредством реализираните обороти, колкото и да е малка, бележи ръст от около 30%. Естествено това е нищо на фона на мащабните спадове до момента, но мисля, че постепенно колелото ще се завърти и ще влезем обратно в релси.

- От началото на септември влизат в сила новите правила за индексите. Какво наложи въвеждането на тази промяна?

- На първо място, това беше наложено от променената ситуация на самия пазар и спрямо предходни години се оказа, че има компании, които не покриват критериите на индекса, но кои да бъдат включени на тяхно място. Подобно нещо се случи през март, когато беше взето решение да не се променя нищо по индексите, но да бъдат преразгледани критериите. На второ място, желанието на участниците на пазара беше всички индекси да се избират по абсолютно обективни критерии и да няма човешка намеса относно решенията кои компании ще влизат и кои ще излизат. Ние направихме обективна класация и дружествата, които бъдат излъчени в резултат на това класиране, ще влязат в съответния индекс.

- Предстои общо събрание на борсата, какъв ще бъде дневният ред и има ли належащи проблеми, които трябва да се обсъдят?

- Належащи проблеми няма, това е редовно годишно отчетно общо събрание, на което ще бъде представен и предполагам одобрен отчетът за миналата година. Ще бъде избран одитор за следващата година и така нататък. Единствената промяна, която наскоро от

Министерството на финансите обявиха, е смяната на техния представител в борда на борсата.

- Какви са очакванията ви за активността на капиталовия пазар, както всички виждаме в момента тя е много слаба?

- Да, така е, наистина е слаба, но причините са много. Лятото през последните няколко години е традиционно слаб период, като това не е само тенденция на БФБ, а и на много чужди борси. Предполага се, че ще има известно стабилизиране и повишение след приключване на сезона на отпуските, тоест през втората половина на септември.

- Какви са вашите прогнози за развитието на икономиката на страната?

- На макроикономическо ниво имам по-общ поглед. Мерките, които се вземат от правителството, според мен са в правилна посока, с цел ограничаване на разходите, които пък компенсират спада на бюджетните приходи. Доста се изговори по този въпрос, но на практика конкретните резултати вероятно ще си проличат малко по-нататък - през последното тримесечие на годината. Тогава някои други фактори, като например нарастването на износа и нивата на кредитиране, може би ще дадат по-положителни сигнали по отношение на това дали икономиката на страната вече излиза от кризата. Това обаче няма да се отрази на фондовия пазар веднага и в случая вероятно ще реагираме малко по-късно.

- Водила ли е БФБ по някакъв повод в последните месеци разговори с чужди инвеститори или други борси?

- Не, по отношение на придобивания на 44-процентовия държавен дял, иначе бяха разменени поредица от визити с фондови борси от региона, но те са в областта на международното сътрудничество и обмена на информация и нямат нищо общо със стратегически инвеститори.

- Темата за борсовата приватизация на ЕРП-та като че ли вече не е толкова актуална, но има ли развитие? Освен ЕРП-та какви други държавни дялове могат да минат през борсата и биха представлявали апетитен актив за инвеститорите?

- Относно ЕРП-та до момента е обявено желанието на държавата да приватизира през борсата 33-процентовия дял и да листне "Е.ОН България". Самата компания също заяви, че няма нищо против да стане публично дружество. На този етап развитие поне за нас няма, защото ние по-скоро наблюдаваме процеса и ще се включим по-късно. Принципно знам, че вече се правят стъпки и че е прехвърлен държавният дял в Държавната консолидационна компания. Оттук нататък работата вече е избор на посредник, изготвянето на проспект и всички стандартни процедури, които една компания трябва

да извърви.

По отношение на останалите държавни дружества, които биха представлявали интерес за инвеститорите, ние многократно заявявахме, че секторът на енергетиката е най-подходящ за този случай. Имаше заявен интерес от страна на чужди инвеститори преди време, говореше се за компании от рода на “Булгартрансгаз” и ТЕЦ “Марица- изток 2” и други дружества, все опериращи в този бранш. В момента имаме нужда точно от големи компании на борсата, най-малкото единствено едно голямо предприятие би предизвикало интереса на чуждестранните инвеститори.

- Има редица компании, които са на борсата с мотиви, които нямат нищо общо с търговията на техните акции. Какво ще предприемете спрямо тях?

- Очевидно е, че няма да има процедура по делистване. С новоизбрания състав на Комисията по финансов надзор ще дискутираме възможността определени видове нисколиквидни компании да бъдат отделени в сегмент и многостранна система за търговия. Идеята на тази мярка е да дистанцираме добри работещи публични фирми от слаболиквидните, като запазим възможността за търговия и за създаване на бъдеща ликвидност.

- В стратегията ви за развитие на капиталовия пазар е заложен акцент върху късите продажби и маржин търговията. Но законодателни промени с цел създаването на клирингова къща са все още на думи. Имате ли конкретни предложения?

- По отношение на късите продажби и маржин покупките ние сме заявили, че ще предоставим становище и виждания на КФН, защото според нас там са необходими промени на нормативно ниво. Вече е избран нов състав на комисията и ще предприемем конкретни стъпки и ще представим вижданията си как трябва да бъдат регламентирани този вид сделки, за да станат наистина работещи. Относно клиринговите дейности, това е нещо, което е залегнало в стратегията на Централен депозитар, и няма как борсата да тръгне и да прави клиринг, но естествено това е един от въпросите, които са много важни и трябва да бъдат решени. Това е предпоставка за много други допълнителни продукти и услуги от страна на фондовата борса.

- Друг стимул за БФБ биха били изменения в закона за Сребърния фонд. Смятате ли, че ако се даде възможност парите да се инвестират и у нас, това би стимулирало капиталовия пазар?

- Да, определено би го стимулирало, но не съм на мнение, че просто промяната в закона ще доведе до незабавното инвестиране на някакви средства от фонда и драматично ще се променят нещата. Но подобно ограничение в момента е дискриминационно и най-малкото няма смисъл.

